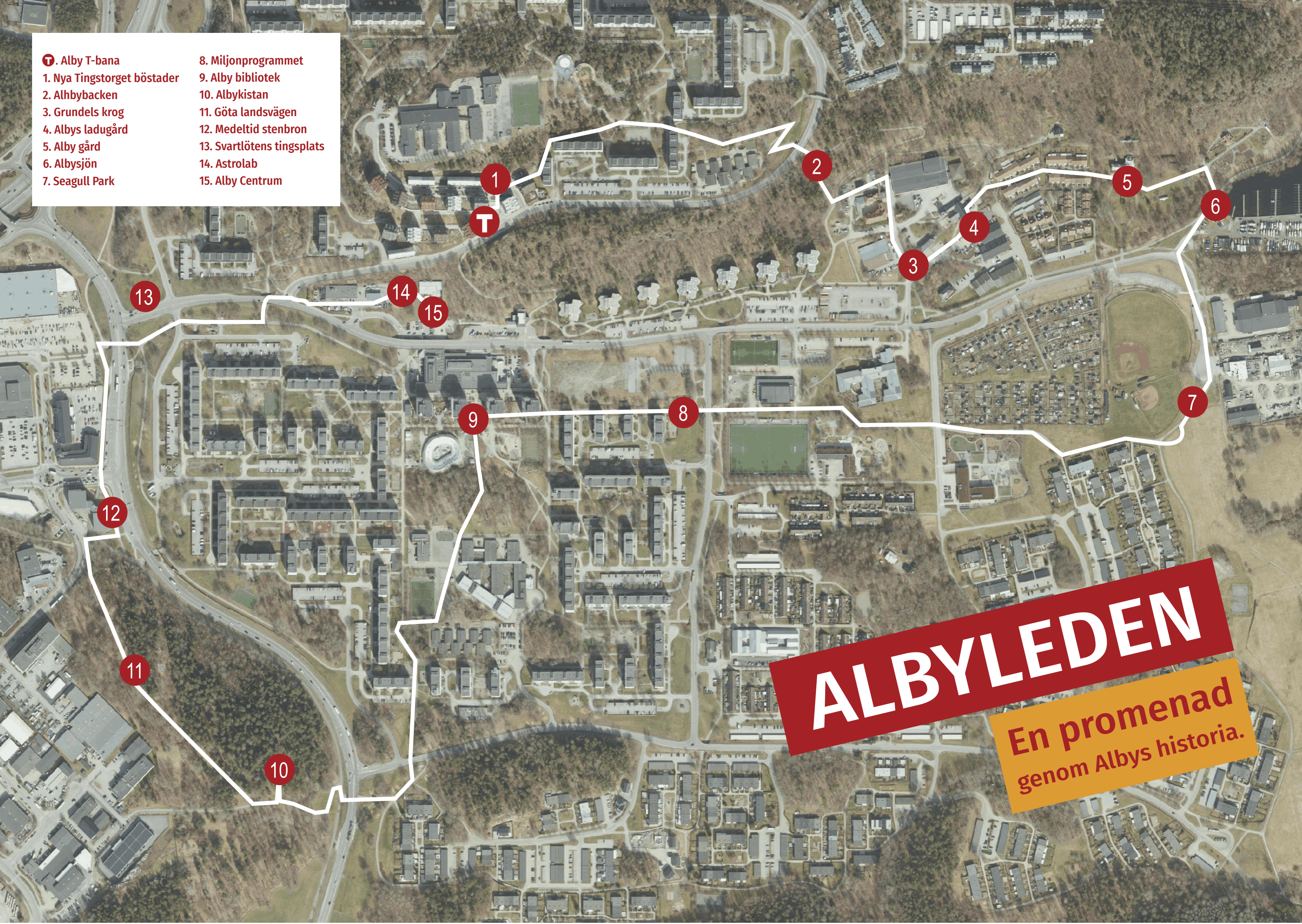

- T. Alby T-bana
- 1. Nya Tingstorget bostäder
- 2. Alhbybacken
- 3. Grundels krog
- 4. Albys ladugård
- 5. Alby gård
- 6. Albysjön
- 7. Seagull Park
- 8. Miljonprogrammet
- 9. Alby bibliotek
- 10. Albykistan
- 11. Göta landsvägen
- 12. Medeltid stenbron
- 13. Svartlötens tingsplats
- 14. Astrolab
- 15. Alby Centrum

ALBYLEDEN
En promenad genom Albys historia.

ALBYLEDEN

En promenad genom Albys historia.

För denna promenad vill vi bjuda in människor att ge sig ut på en historisk resa genom Alby, från områdets första invånare, genom bronsåldern, vikingatiden, medeltiden, stormaktiden, början och mitten av 1900-talet, miljonprogrammet, fram till idag. Promenaden fungerar som ett verktyg för att förstå den långa och på många sätt inflytelserika historien i området, som ett firande av Albys dag.

Ett project av

Med stöd av

Stiftelsen Mitt Alby

T. Alby T-bana

En underjordisk station 24 meter under marken vid Albyberget, 19 km från Slussen.

Öppnad den 12 januari 1975 med konst av Olle Ängkvist.

Stationen saknar reklam.

4. Albys ladugård

Ursprungligen byggd ca 1910, ombyggd 1924 efter en brand. Nu kulturhuset Rotemanen inom Subtopia. Tidigare en del av en modern lantgårdsmodell grundad av Lars Magnus, som sålde sina aktier i Ericsson 1900 för att förbättra svenskt jordbruk med ny teknik.

8. Miljonprogrammet

Under perioden 1970 till 1975 genomgick Norra Botkyrka en omfattande bebyggelse med cirka 10 000 nya lägenheter i Alby, Fittja, Hallunda och Norsborg. Av dessa ägdes 3 000 lägenheter av byggbolaget Botkyrkabyggen. Tidigare hade Alby endast 378 invånare, men samhället expanderade och sammansmälte med Stockholm inför tätortsavgränsningen 1975.

12. Medeltid stenbron

Bron över den nu uttorkade Albyån från 1800-talet ersatte en träbro och tjänade trafiken på Göta landsväg. Var en viktig del av vägen till Tumba fram till 1920-talet. Trots bevarande har siktvyer raderats och dess historiska funktion förlorats. Restaurerad 1976.

1. Nya Tingstorget bostäder

Byggdes mellan 2016 och 2019.

Omfattar 14 punkt- och lamellhus med totalt ca 32 000 m² boyta och 741 lägenheter. Ett socialt hållbart samhälle med människan i centrum.

5. Alby gård

Känd som "Vitan", ett herresäte från 1600-talet. Köptes 1895 av Hilda och Lars Magnus Ericsson, grundare av en global telekomjätte. Har renoverats flera gånger, inklusive ett klocktorn byggt av L.M. Ericsson. Pelarna och frontonen tillkom 1816

9. Alby bibliotek

Invigdes i nuvarande lokaler i april 2008. Biblioteket har ca 13 000 titlar, med "Listigt, Alfons Åberg!" av Gunilla Bergström som den mest utlånade boken. Språkkafé hålls varje onsdag mellan 16:00 och 17:00.

13. Svartlötens tingsplats

Historisk tingsplats från medeltiden vid torpet Eriksberg, tidigare Tingsta, nära Kumla gård. Var central för Svartlösa härad och senare tingsrätt. Tingsplatsen flyttades 1667 till Fittja gård och var aktiv till 1916. Kommunen har bevarat platsen med ett grönområde och en granitmur.

2. Alhbybacken

Hem för racingstjärnorna Arne och Stig Lindgren. Blev populär efter annonsering den 4:de maj, 1949, med bussarnar avgick från Zinkensdamm. Första stora tävlingen post-krig hölls maj 1951, ansedd som en av Sveriges bästa. Botkyrka Motorklubben startade 1933 av Vidar Ekström på Alby gård.

6. Albysjön

Djupaste sjön i Huddinge med en djup på 24 meter, del av Mälaren och sträcker sig över Botkyrka och Huddinge kommuner. Fiske är fritt utan licens, utom kräftfiske. Känd för den ovanliga fisken nissöga. Populär för sportfiske året runt och lättillgänglig från Flottsbro.

10. Albykistan

En 4000 år gammal hällkista från ca 1800 f.Kr., Botkyrkas äldsta byggnad. En ovanlig gravtyp från yngre stenåldern, använd som familjegrav för tre eller fler personer. Flyttades sydost på grund av nybyggnation.

14. Astrolab

Konstverk i Alby centrum, skapat 1999 av Mattias Larson och skolelever, som framställer Albys, jordens och universums historia. 2022 tillkom en muralmålning av 20 niondeklassare från Kvarnhagsskolan och Grindtorpsskolan, med rymdtema, ledda av konstpedagog Cesar Fulgencio och konstnären Aris.

3. Grundels krog

Under 1600-talets stormaktstid etablerades Grundels krog vid Alby, en dåvarande säteri ägt av Jakob Grundel. Belägen längs Göta landsväg, var den en populär etapp från Stockholm tills vägen omdirigerades via Fittja på 1660-talet, vilket ledde till krogens nedgång.

7. Seagull Park

Hemmaarena för Alby IF Baseball, grundat 1974 i Alby, Botkyrka. Ursprungligen Alby Baseball Club, blev del av Alby IF 1975. Vann sitt första SM-guld 2000 och blev SM-tvåa 2001. Spelade i Elitserien 2011.

11. Göta landsvägen

Medeltida väg från Stockholm över Södertörn till Götaland. Ursprungligen forntida Tingsvägen, blev huvudfärdväg när Stockholm grundades på 1250-talet. Omnämnd första gången 1494. Förlorade sin betydelse på 1600-talet till förmån för "Nya landsvägen". Botkyrkaeken är femhundra år som är kommunens äldsta träd

15. Alby Centrum

I Alby bor det sammanlagt cirka 13 400 invånare idag, varav 83,5 procent har utländsk bakgrund. Under 1990-talet renoverades Alby centrum, vilket inkluderade skapandet av ett nytt torg och fler lokaler för entreprenörer. År 2000 genomgick Alby centrum en inre ommålning och Albys enda uppvärmda garage fick en genomgående ansiktslyftning.